

Diweddariad ar Strategaeth Hyrwyddo'r Gymraeg y Cyngor – Blwyddyn 4 (2020-201)

Cam Gweithredu	Polisi	Nodau	Gweithgaredd	Targed erbyn 2021	Cyfrifoldeb	Diweddariad
1.1	Cymraeg i Oedolion	Cynyddu nifer yr oedolion sy'n dysgu Cymraeg	Cynyddu gweithgarwch marchnata ac ymestyn nifer y cyrsiau sydd ar gael ar bob lefel	Cynyddu nifer y cofrestradau 20%	Dysgu Cymraeg y Fro Canolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol	Cododd nifer yr oedolion sy'n cofrestru i ddysgu Cymraeg dros 100% rhwng 2016 a 2019, o 180 i 385 ar gyrsiau prif ffrwd. Ar ddechrau blwyddyn academiaidd 2019-2020 roedd y nifer uchaf eto wedi cofrestru ar gyfer cyrsiau gyda Dysgu Cymraeg y Fro Mae'r Pandemig wedi effeithio ar y niferoedd Symudodd pob cwrs i ddarpariaeth ar-lein yn ystod y cyfyngiadau clo. Cwblhaodd 44% o'r dysgwyr hyn eu blwyddyn.
1.2		Cynyddu nifer y dysgwyr sy'n symud o lefelau Mynediad a Sylfaen i gyrsiau lefel Uwch	Rhoi cymorth a chanllawiau wedi'u targedu i annog dysgwyr i symud i lefel uwch o ruglder	Cynyddu cyfraddau dilyniant i lefelau uwch 20%	Dysgu Cymraeg y Fro; Canolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol	Cynyddodd nifer y dysgwyr ar gyrsiau Uwch a Rhuglder i 58 yn 2019 o 24 yn 2016 a chynyddu i 66 o ddysgwyr erbyn 2020. Oherwydd y cyfyngiadau clo, gostyngodd y gyfradd ddilyniant i 54% (cwblhau cofrestriad haf

						2020 - cofrestru Medi 2021.)
1.3		Darparu mwy o gyrsiau iaith yn y gweithle ar amryw lefelau hyfedredd i alluogi mwy o gyflogeion i weithio'n ddwyieithog	Gwella darpariaeth yn y gweithle yn y sector cyhoeddus a'r sector gwirfoddol i ddechreuwr a phobl sy'n dechrau siarad Cymraeg	Cynyddu darpariaeth yn y gweithle 100%	Dysgu Cymraeg y Fro; Canolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol	Hyfforddodd DCyF 64 o gyflogeion Cyngor y Fro ar gyrsiau prif ffrwd Cymraeg i Oedolion yn 2019-2020. Y niferoedd staff yn 2020-2021 yw 41 o gofrestrïadau ar draws pob lefel. Cafodd y gwaith o gyflwyno Cymraeg Gwaith ei atal o'r cyfyngiadau clo cyntaf am ddeuddeng mis. Cyflwynwyd cyrsiau mewn gweithleoedd yng Nghaerdydd o'r blaen gan DCYF fel rhan o fframwaith Cymraeg Gwaith y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol.
1.4		Rhoi cyfleoedd anffurfiol i ddysgwyr Cymraeg gyfarfod ac ymarfer eu sgiliau iaith	Trefnu gweithgareddau cymdeithasol a 'sesiynau sgwrs' i wella hyder a lefelau hyfedredd	Sefydlu 4 lleoliad yn yr ardal i gynnal cyfleoedd wythnosol i ddefnyddio'r Gymraeg yn anffurfiol	Dysgu Cymraeg y Fro; Menter Bro Morgannwg	Hyfforddodd DCyF 64 o weithwyr Cyngor y Fro ar gyrsiau prif ffrwd Cymraeg i Oedolion yn 2019-2020. Y niferoedd staff yn 2020-2021 yw 41 o gofrestrïadau ar draws pob lefel. Cafodd y gwaith o gyflwyno Cymraeg Gwaith ei atal o'r cyfyngiadau clo cyntaf am ddeuddeng mis. Cyflwynwyd cyrsiau

						mewn gweithleoedd yng Nghaerdydd o'r blaen gan DCYF fel rhan o fframwaith Cymraeg Gwaith y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol.
1.5		Rhoi cyfleoedd i ddysgwyr Cymraeg integreiddio i rwydweithiau a sefydliadau Cymraeg eu hiaith	Cynllunio rhaglen weithgareddau cymdeithasol amrywiol i ddod â siaradwyr a dysgwyr Cymraeg at ei gilydd	Llunio calendr blynyddol o ddigwyddiadau gan roi cymorth marchnata	Dysgu Cymraeg y Fro Menter Bro Morgannwg	Mae DCyF yn trefnu digwyddiadau rheolaidd i ddysgwyr a siaradwyr rhugl ar y cyd gan gynnwys dathliadau tymhorol ac Ysgolion Sadwrn. Yn ystod Tymor yr Hydref 2019 cynhaliwyd digwyddiadau wyneb yn wyneb, fodd bynnag yn sgil cyfnodau clo Covid, symudodd y dysgu anffurfiol ar-lein. Aeth cyrsiau dydd Sadwrn yn ddigidol, a cynhaliwyd rhaglen yr haf o ddarllen, adolygu a sgwrsio yn ogystal â chanu ar Zoom. Mae DCyF hefyd yn cymryd rhan yn y cynllun Siarad gyda chefnogaeth partneriaid lleol gan gynnwys Menter Bro Morgannwg a Chymrodorion y Barri, sy'nparu dysgwyr Canolradd neu uwch â siaradwr Cymraeg lleol i gyfarfod yn anffurfiol i siarad Cymraeg.

						Dros y flwyddyn ddiwethaf mae Menter Bro Morgannwg wedi cyflwyno cyfres o glybiau a sesiynau digidol amrywiol i oedolion – o iwcalele a choginio i bilates, bwtcamps, darlithoedd a sesiynau crefft.
1.6		Rhoi cyfleoedd i rieni a phlant ddysgu Cymraeg gyda'i gilydd	Trefnu cyrsiau i deuluoedd lle gall oedolion a phlant fwynhau gweithgareddau sy'n cefnogi dysgu iaith	Trefnu cyrsiau iaith teuluol yn ystod gwyliau'r ysgol	Dysgu Cymraeg y Fro	Mae DCyF yn derbyn Grant Arloesi CDCG i gynnal Clwb Gwaith Cartref i deuluoedd a phlant mewn ysgolion Cymraeg (a arianwyd gynt gan y Grant Arloesedd). Mae rhieni, neiniau a theidiau a gofalwyr yn mynychu gyda phlant oedran ysgol gynradd. Mae teuluoedd o bob ysgol Gymraeg yn y Fro wedi mynychu Clwb Ni. mae gweithgareddau a ddarperir gan DCYF a'r Urdd yn galluogi rhieni i gymryd rhan gyda'r plant, gan ddefnyddio'r

						Gymraeg. Roedd y grant hwn yn llawer llai yn 2019-2020 a dim ond £10,000 ydoedd yn 2020-2021. Aeth Clwb Ni ar-lein ym mis Ebrill 2020 ac mae wedi bod yn cyfarfod ar Zoom.
1.7		Rhoi cyfleoedd ar-lein i ddysgwyr Cymraeg ymarfer eu Cymraeg	Sefydlu ystafell sgwrsio/fforwm ar-lein i ddysgwyr Cymraeg yn yr ardal	I'w sefydlu erbyn mis Medi 2017	Dysgu Cymraeg y Fro Canolfan Genedlaethol	Mae ffrydiau Facebook a Twitter DCyF yn cael eu defnyddio'n gynyddol gan ddysgwyr a'r sefydliad er mwyn rhannu gwybodaeth am gyrsiau a digwyddiadau, cyfleoedd sgwrsio ac ati. Mae DCyF yn rhannu gwybodaeth gan sefydliadau partner a darparwyr Cymraeg eraill gan gynnwys Menter Bro Morgannwg a Chyngor y Fro. Mae partneriaid sydd wedi eu paru ar y Cynllun Siarad wedi

						bod yn cyfarfod ar-lein yn ystod 2020.
2.1	Plant, Pobl Ifanc a Theuluoedd	Rhoi cyfleoedd i rieni a phlant ddysgu Cymraeg gyda'i gilydd	Trefnu sesiynau amser stori yn Gymraeg mewn amryw leoliadau yn y Fro, yn arbennig mewn llyfrgelloedd	Sefydlu sesiynau amser stori ym mhob un o'r prif drefi a'u cynnwys mewn darpariaeth prif ffrwd	Cyngor Bro Morgannwg; Menter Bro Morgannwg	Cynhaliodd Menter Bro Morgannwg gyfres o sesiynau Amser Stori yn y Barri a Llanilltud Fawr pan oedd cyfyngiadau yn caniatáu ond nid oedd hyn yn bosibl am ran helaeth o'r flwyddyn. Cyflwynwyd sesiynau Amser Stori Ddigidol yn gynnar yn y flwyddyn yn ogystal â sesiynau stori, cân a chreffft tymhorol. Darperir Dyddiau Hwyl hefyd bob tymor mewn partneriaeth â darparwyr lleol eraill.
2.2		Gweithio gyda phartneriaid allweddol i greu cyfleoedd i blant a phobl ifanc ddefnyddio Cymraeg y tu allan i'r ysgolion i atgyfnerthu'r cyswllt rhwng iaith addysg a'r gymuned	Llunio strategaeth ar y cyd sy'n galluogi'r Gymraeg i ddod yn iaith gweithgareddau cymdeithasol a hamdden	Cyhoeddi'r strategaeth ar y cyd erbyn mis Hydref 2017	Gwasanaeth Ieuenctid y Fro; Bwrdd Rhaglen Plant a Phobl Ifanc; Menter Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru;	Gweler isod
2.3		Cynyddu nifer y gweithgareddau	Trefnu cyfres o weithgareddau	Cytuno ar y rhaglen a'i	Menter Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru;	Mae Adran Chwaraeon yr Urdd, ar y cyd â

		cymdeithasol yn y Gymraeg i blant oedran cynradd	hamdden ar gyfer amryw ddiddordebau e.e. chwaraeon, drama, dawns, celf a chrefft, gemau cyfrifiadur, gweithgareddau awyr agored ac ati.	gweithredu erbyn mis Medi 2017.	Gwasanaethau Hamdden Bro Morgannwg	Menter Bro Morgannwg, yn parhau i gynnal clybiau wythnosol i blant ysgol gynradd. Mae'r rhain yn cynnwys gwersi nofio yng Nghanolfan Hamdden Penarth a Neuadd Hebron a Drama ym Mhenarth a Llanilltud Fawr pan fo cyfyngiadau yn caniatáu. Cyflwynwyd cyfres o glybiau digidol yn ystod y flwyddyn, o ddawns a drama i grefft a choginio.
2.4		Rhoi cymorth i rieni â phlant mewn ysgolion Cymraeg i leddfu pryderon am helpu gyda gwaith cartref	Sefydlu Clybiau Gwaith cartref mewn ysgolion Cymraeg neu Ganolfannau Cymunedol i gefnogi rhieni nad ydynt yn siarad Cymraeg	Trafodaethau i'w cynnal yn ystod y flwyddyn academaidd bresennol gyda bwriad i sefydlu Clybiau Gwaith Cartref erbyn Medi 2018.	Ysgolion Cynradd Cymraeg; Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg; Dysgu Cymraeg y Fro	Mae DCyF yn parhau i redeg Clwb Ni, sef Clwb Gwaith Cartref i deuluoedd sydd â phlant mewn ysgolion Cymraeg, yn ystod y tymor. Mae'r staff yn dod i adnabod y teuluoedd ac maent yn gefnogol o rieni ac yn paratoi deunyddiau neu weithgareddau ychwanegol mewn ymateb i anghenion a nodwyd.

2.5		Annog disgyblion Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg i ddefnyddio'r Gymraeg yn fwy yn gymdeithasol.	Yr ysgol i gytuno ar Ddatganiad Cenhadaeth a'r cod ymddygiad a sefydlu Fforwm Defnydd laith	Fforwm Defnydd laith i gynnwys cynrychiolwyr o bob blwyddyn ysgol i'w sefydlu erbyn mis Medi 2017	Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg;	Trefnwyd cyfarfodydd â'r adran Dysgu a Sgiliau i gydlynu fel rhan o waith y CSGA.
2.6		Rhoi cyfleoedd i bobl ifanc yn Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg ddefnyddio'r Gymraeg yn y gymuned	Sefydlu Fforwm Pobl Ifanc yn Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg a'i gefnogi i drefnu cyfres o weithgareddau cymdeithasol	Trefnu o leiaf 3 gweithgaredd Cymraeg arwyddocaol yn ystod pob blwyddyn ysgol	Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru	Trefnwyd cyfarfodydd â'r adran Dysgu a Sgiliau i gydlynu fel rhan o waith y CSGA.
2.7		Rhoi cyfleoedd i bobl ifanc yn Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg ddefnyddio'r Gymraeg tu allan i'r ystafell ddosbarth	Cefnogi'r clwb ieuencid Cymraeg yng Nghanolfan Palmerston, y Barri ac ystyried y posibiliad o sefydlu darpariaeth debyg yn rhywle arall	Ymestyn y ddarpariaeth bresennol i gynnwys Penarth a'r Bont-faen	Cyngor Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru	Gweler 2.3
2.8		Rhannu gwybodaeth â phobl ifanc am gyfleoedd swyddi a phrentisiaethau sy'n gofyn am sgiliau dwyieithog	Sicrhau bod gan Gyrfa Cymru a gofalwyr mewn ysgolion y wybodaeth ddiweddaraf am swyddi sy'n gofyn am allu yn y Gymraeg a rhannu'r	Gyrfa Cymru, Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg a Choleg Caerdydd a'r Fro i gytuno ar gynllun gweithredu erbyn Medi 2017 a dyfeisio ffyrdd arloesol o roi	Gyrfa Cymru; Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg; Coleg Caerdydd a'r Fro;	Trafodaeth bellach i'w chynnal

			wybodaeth hon â phobl ifanc	gwybodaeth drwy apiau a'r cyfryngau cymdeithasol		
2.9		Defnyddio technoleg gyfathrebu i hysbysebu cyfleoedd cyflogaeth sy'n gofyn am sgiliau dwyieithog	Creu gwefan benodedig, ap a chyfeirlyfr i hysbysebu swyddi a phrentisiaethau sy'n gofyn am sgiliau Cymraeg	Sefydlu Hyb rhannu gwybodaeth i brif gyflogwyr yr ardal y gellir ei ddefnyddio i recriwtio staff a phrentisiaid dwyieithog	Gyrfa Cymru; AALI; Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg; Coleg Caerdydd a'r Fro;	Fel uchod
2.10		Cefnogi datblygiad gofal plant yn y Gymraeg	Cynnal adolygiad o anghenion gofal plant rhieni gyda phlant mewn addysg Gymraeg	Cefnogi datblygiad gofal plant ar ôl ysgol a chofleidiol lle nodir anghenion.	Menter Bro Morgannwg; RhPPI; Cyngor Bro Morgannwg	Dan drafodaeth.
2.11		Cefnogi datblygiad cyfleoedd gofal plant Cymraeg yn ystod gwyliau'r ysgol	Parhau â chynlluniau chwarae Cymraeg dros wyliau'r ysgol	Cynyddu'r niferoedd sy'n mynychu cynlluniau chwarae gan 100%	Menter Bro Morgannwg; RhPPI; Cyngor Bro Morgannwg	Ni chafodd y Cynllun Gofal Gwyliau yn Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg ei gyflwyno yn ystod 20-21 oherwydd cyfyngiadau Covid-19. Cyflwynodd Menter Bro Morgannwg gynlluniau chwarae mynediad agored BWRLWM yn ystod gwyliau'r haf pan oedd cyfyngiadau yn caniatáu ac yna cafodd hyn ei gyflwyno'n ddigidol

						yn ystod pob gwyliau ysgol arall. Roedd y nifer uchaf (30) yn bresennol bob dydd yn ystod y sesiynau wyneb yn wyneb.
2.12		Darparu gofal dydd yn Gymraeg	Cynnal astudiaeth o ddichonoldeb i ymchwilio i ymarferoldeb sefydlu darpariaeth gofal dydd Gymraeg yn y Fro	Cwblhau astudiaeth o ddichonoldeb erbyn Mawrth 2017	Menter Bro Morgannwg; Cyngor Bro Morgannwg	Dan drafodaeth.
2.13		Cynyddu nifer y gweithgareddau Cymraeg sy'n darparu ar gyfer diddordebau teuluoedd	Adeiladu ar lwyddiant Gŵyl Fach y Fro a threfnu digwyddiadau tebyg i gyd-daro â dathliadau'r Nadolig, Santes Dwynwen a Dydd Gŵyl Dewi	Trefnu 3 diwrnod hwyl i'r teulu yn ystod y flwyddyn mewn rhannau gwahanol o'r sir a chynyddu nifer y mynychwyr i ŵyl Fach y Fro i 3,000	Menter Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru; Dysgu Cymraeg y Fro Cyngor Bro Morgannwg;	Bu Menter Bro Morgannwg mewn partneriaeth â Menter Caerdydd i gyflwyno gŵyl ddigidol yn 2020 - cynhaliwyd Tafwyl ar y cyd â Gŵyl Fach y Fro ar lwyfan AM ym mis Mehefin 2020. Denodd yr ŵyl dros 25,000 o wylwyr ac roedd yr adborth a gafwyd yn gadarnhaol iawn ac roedd y gwylwyr yn croesawu'r cyfle i ymgysylltu â'r ŵyl ddiwylliannol yn ystod cyfnod mor heriol.

2.14		Datblygu'r sin gerddoriaeth Gymraeg a'r celfyddydau drwy gynllun Gigs Bach y Fro	Parhau â'r ddarpariaeth cerddoriaeth a chelfyddydau Gymraeg mewn lleoliadau gwahanol ledled y Fro ac adeiladu ar lwyddiant Gigs Bach y Fro	Cynnal 6 digwyddiad y flwyddyn i oedolion yn y Fro a sicrhau bod o leiaf 60 o bobl yn mynychu pob digwyddiad	Menter Bro Morgannwg; Cyngor Bro Morgannwg	Ni chafodd hyn ei gyflawni yn 20-21 oherwydd cyfyngiadau Covid-19.
2.15		Cynyddu nifer y cyfleoedd hamdden yn Gymraeg i blant a phobl ifanc.	Sicrhau bod gwersi nofio ar gael yn Gymraeg i'r holl ysgolion Cymraeg	Yr holl ysgolion Cymraeg i gael cynnig gwersi nofio yn Gymraeg erbyn mis Medi 2017	Gwasanaethau Hamdden; Legacy Leisure (Contractwr Rheoli Hamdden y Cyngor); Urdd Gobaith Cymru; Coleg Caerdydd a'r Fro	Mae gan Ysgolion Cymraeg bellach gyfle i gael gwersi nofio'n Gymraeg drwy drefniant blaenorol. Bydd hyn yn parhau unwaith y bydd Canolfannau'n ailagor.
2.16		Cynyddu nifer y cyfleoedd hamdden yn Gymraeg	Sicrhau bod gwersi nofio ar gael drwy ddarpariaeth ôl-ysgol yn Gymraeg hyd at o leiaf Lefel 1	Gwersi nofio hyd at Lefel 1 i fod ar gael yn Gymraeg yn yr holl brif ganolfannau hamdden erbyn mis Medi 2017	Gwasanaethau Hamdden; Legacy Leisure (Contractwr Rheoli Hamdden y Cyngor); Urdd Gobaith Cymru; Coleg Caerdydd a'r Fro	Gwnaed ymdrechion i ystyried y galw a'r cyfleoedd ar gyfer darpariaeth ar ôl ysgol yn Gymraeg ac mae dosbarthiadau lefel 1 bellach ar gael yng Nghanolfan Hamdden y Barri ar adeg benodol.
2.17		Cynyddu nifer y cyfleoedd hamdden yn Gymraeg	Sicrhau bod dosbarthiadau ffitrwydd ar gael yn Gymraeg	Sefydlu o leiaf 2 ddosbarth ffitrwydd Cymraeg erbyn Medi 2018 a chynyddu'r nifer dros y pedair blynedd nesaf	Gwasanaethau Hamdden; Legacy Leisure (Contractwr Rheoli Hamdden y Cyngor); Menter Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru	Cynigiwyd sesiynau rhithwir i bob disgybl a'u cyflwyno yn Ysgol Gyfun Bro Morgannwg yn ystod y pandemig. Darparwyd cyllid hefyd, drwy bartneriaeth

						<p>Chwaraeon Cymru / CBM, i ddatblygu gweithgareddau eraill ychwanegol fel pêl gyflym a boxercise pan oedd/mae ysgolion ar agor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roedd cyllid ar gael ar gyfer pob ysgol gynradd lle bu Ysgol Sant Baruc ac Ysgol Sant Curig yn llwyddiannus gyda'u ceisiadau am offer aml-chwaraeon i gynyddu sgiliau sylfaenol.
2.18		Cynyddu nifer y cyfleoedd hamdden yn Gymraeg	Cydweithredu â chymdeithasau chwaraeon i sicrhau bod hyfforddiant ar gael yn Gymraeg mewn gweithgareddau fel gymnasteg, pêl-rwyd, hoci, tennis, rygbi, pêl-droed ac	Cytuno ar gynllun gweithredu erbyn mis Medi 2018 gyda'r prif gymdeithasau chwaraeon i hyfforddi hyfforddwyr Cymraeg a sefydlu clybiau hamdden	Cymdeithasau Chwaraeon; Gwasanaethau Hamdden; Urdd Gobaith Cymru	<p>Yn anffodus, ni fu'n bosibl parhau â hyn yn 2020/21 oherwydd Covid 19.</p> <p>Fodd bynnag, ym mis Chwefror 2020 hyfforddwyd 24 o ddisgyblion o flynyddoedd wyth a naw Ysgol Bro Morgannwg i gynorthwyo</p>

			ati	a gweithgareddau Cymraeg		<p>mewn sesiynau chwaraeon gyda'u cymunedau. Oherwydd Covid 19, mae hyn wedi eu hatal rhag gallu cyflawni'r gwaith. Mae cwrs ychwanegol hefyd wedi cael ei gynnig a bydd yn cael ei drefnu ar gyfer tymor yr haf mewn partneriaeth ag Urdd Gobaith Cymru.</p> <p>Mae'r tîm datblygu chwaraeon wedi darparu hyfforddiant i ddisgyblion Cymraeg eu hiaith sy'n ymwneud â chyflwyno gweithgareddau yn yr ysgol ac yn y gymuned gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5 Llysgennad Ifanc Arian ym Mro Morgannwg sydd ar hyn o bryd yn helpu i ddatblygu prosiectau cyfryngau cymdeithasol gyda'r tîm Datblygu Chwaraeon.
--	--	--	-----	-----------------------------	--	---

						<ul style="list-style-type: none"> • 5 o Hyfforddwyr y Dyfodol yn cael eu huwchsgilio ar hyn o bryd er mwyn eu paratoi i allu cyflawni unwaith y bydd canllawiau'r llywodraeth yn caniatáu'r cyfleoedd hyn • Hyfforddiant Playmaker Arweinwyr Chwaraeon wedi ei gyflwyno i ddisgyblion Blwyddyn 6 yn Ysgol Sant Baruc er mwyn helpu i gyflwyno o fewn lleoliadau cwricwlaidd a thu allan iddynt. • Cynigiwyd hyfforddiant Playmaker Arweinwyr Chwaraeon i Ysgol Sant Curig ond fe'i canslwyd oherwydd Covid 19, ond mae hyn wedi'i aildrefnu ar gyfer tymor yr haf. <p>Meithrin cysylltiadau ychwanegol ag ysgolion cynradd y clwstwr Cymraeg. Cyfleoedd</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>wedi eu cynnig i gymryd rhan mewn cystadlaethau a gwyliau lleol.</p> <p>Cynrychiolir y Tîm Datblygu Chwaraeon yng nghyfarfodydd Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg a chaiff y camau perthnasol eu cynnwys yn y cynllun.</p>
2.19		Sicrhau bod Canolfannau Hamdden yn hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg	Penodi Hyrwyddwr laith ymhob canolfan hamdden sy'n gyfrifol am hyrwyddo'r Gymraeg yn weledol ac yn ei darpariaeth hamdden	Hyfforddi Hyrwyddwyr laith i'w gwblhau erbyn mis Medi 2017 a sefydlu prosesau monitro i werthuso cynnydd o ran defnyddio'r iaith	Gwasanaethau Hamdden; Legacy Leisure (Contractwr Rheoli Hamdden y Cyngor); Urdd Gobaith Cymru; Menter Bro Morgannwg	Mae'r Gymraeg bellach yn eitem barhaol ar agenda'r cyfarfod rheoli Cleient/Contractwr.
3.1	Gweithgareddau Cymunedol	Defnyddio technoleg gyfathrebu fel llwyfan gwybodaeth a rhwydweithio i siaradwyr Cymraeg a dysgwyr	Datblygu 'Echlysur' yn y Fro fel rhwydwaith cyfathrebu sy'n rhoi gwybodaeth i siaradwyr a dysgwyr Cymraeg am weithgareddau, digwyddiadau, cyfleoedd swyddi ac	Ehangu marchnata'r rhwydwaith a phennu targed pum mlynedd i gael 3,000 o danysgrifwyr	Menter Bro Morgannwg; Gwasanaeth Ieuencid; Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru	<p>Mae Menter Bro Morgannwg yn cynnal 'ymgyrchoedd' rheolaidd i gynyddu'r gronfa ddata o ddefnyddwyr.</p> <p>Mae mwy na 1,500 o drigolion yn tanysgrifio i e-gylchlythyr Menter Bro Morgannwg – gan rannu gwybodaeth am ddigwyddiadau a</p>

			ati			gweithgareddau cyfrwng Cymraeg yn y Fro. Mae'r hon yn ffynhonnell rhannu gwybodaeth effeithiol am weithgareddau'r Fenter, ond maent hefyd yn rhannu gwybodaeth/hysbysebion gan bartneriaid Cymraeg eraill yn yr ardal.
3.2		Defnyddio technoleg gyfathrebu i gadw mewn cysylltiad â disgyblion ar ôl iddynt adael Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg	Sicrhau bod manylion cyswllt cynifer o'r rhai sy'n gadael ysgol â phosibl yn cael eu hychwanegu at y llwyfan rhwydweithio	Casglu manylion cyswllt yn flynyddol	Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg; Menter Bro Morgannwg; Gwasanaeth Ieuencid	Ceir grwpiau anffurfiol Facebook a Linked In ar hyn o bryd. Bydd trafodaethau'n cael eu cynnal ar sut all y rhain gael eu datblygu a'u hehangu.
3.3		Sicrhau cynhwysiant cymunedol a gwirfoddolwyr wrth gynllunio a threfniadau gweithgareddau Cymraeg	Sefydlu Hyb Cymunedol i hyrwyddo gweithgareddau cymdeithasol yn y Gymraeg	Sefydlu Hyb Cymunedol yn y Fro erbyn mis Medi 2018 a'u helpu i drefnu rhaglen flynyddol o weithgareddau / digwyddiadau poblogaidd	Menter Bro Morgannwg; Urdd Gobaith Cymru; Cyngor Bro Morgannwg	Mae Menter Bro Morgannwg yn defnyddio ystod o lwyfannau cyfryngau cymdeithasol digidol i hyrwyddo ei gwasanaethau, gan gynnwys: Twitter (1,272), Instagram (339) a Facebook (851).
3.4	Nid yw cyllideb bresennol MBM yn ddigon ar gyfer erthyglau wythnosol	Codi ymwybyddiaeth o'r Gymraeg mewn rhwydweithiau digidol a phrint	Parhau i sicrhau bod cynnwys Cymraeg yn y Glamorgan Gem sy'n bapur cymunedol print ac ar-lein	Datblygu darpariaeth sy'n cynnwys erthyglau yn y Glamorgan Gem yn y fersiynau print ac	Menter Bro Morgannwg; Glamorgan Gem	Oherwydd diffyg cyllid, ni yw Menter Bro Morgannwg yn cynhyrchu cynnwys dwyieithog rheolaidd ar hyn o bryd ar gyfer y Glamorgan GEM. Fodd bynnag, byddwn yn

				ar-lein		parhau i rannu cynnwys a hysbysebu pan fo'n bosibl e.e. Gŵyl Fach y Fro
3.5		Ystyried y posibiliad o sefydlu Canolfan Gymraeg yn y Fro	Cynnal astudiaeth ddichonoldeb i ystyried y potensial o sefydlu Canolfan Gymraeg yn y Barri	Ceisio arian a chynnal astudiaeth ddichonoldeb erbyn mis Medi 2018	Cyngor Bro Morgannwg; Llywodraeth Cymru; Menter Bro Morgannwg; Cyngor Tref y Barri.	Eto i fynd i'r afael ag ef
4.1	Cymraeg yn y Gweithle	Y Cyngor i gydymffurfio'n llawn â Safonau'r Gymraeg	Parhau i weithredu Cynllun Gweithredu Safonau'r Gymraeg.	Caiff y grwp Insight ddiweddariadau rheolaidd ar ddatblygiadau a materion cydymffurfiaeth	Cyngor Bro Morgannwg	Datblygwyd cynllun gweithredu ac mae mwyafrif y camau gweithredu bellach wedi'u cwblhau.
4.2		Asesu sgiliau ieithyddol staff	Cynnal dadansoddiad cynhwysfawr o sgiliau ieithyddol staff a nodi bylchau yn y gwasanaethau sy'n gofyn am sgiliau dwyieithog a nodi anghenion hyfforddiant	Cwblhau archwiliad a dadansoddiad o sgiliau iaith erbyn mis Rhagfyr 2017	Cyngor Bro Morgannwg	Cynhaliwyd ail archwiliad o sgiliau ieithyddol ym mis Medi 2018. Casglwyd gwybodaeth gan bob defnyddiwr cyfrifiadur. Bydd archwiliad newydd yn cael ei gynnal yn 2022.
4.3		Cynyddu nifer y staff dwyieithog i ddarparu gwasanaethau'n unol â gofynion Safonau'r Gymraeg	Y Cyngor i recriwtio digon o siaradwyr Cymraeg, buddsoddi mewn staff sy'n siarad Cymraeg a chefnogi staff i wella eu sgiliau	Adolygu'r Strategaeth Sgiliau Iaith erbyn mis Medi 2017 gyda'r nod o sicrhau fod cyfradd y staff dwyieithog yn	Cyngor Bro Morgannwg	Mae'r Cyngor yn gweithredu'n bositif i hyfforddi mwy o staff a recriwtio staff sy'n siarad Cymraeg. Mae'r drafodaeth hon yn cael ei chynnal ar hyn o bryd yng nghyfarfodydd

			Cymraeg ar dras pob lefel dysgu iaith	adlewyrchu'n fras cyfradd y Cyngor Sir erbyn 2021.		diwygiedig Mwy na Geiriau.
4.4		Mabwysiadu polisi recriwtio rhagweithiol a fydd yn galluogi'r Cyngor i roi mwy o wasanaethau dwyieithog yn unol â gofynion Safonau'r Gymraeg	Yr holl swyddi i'w dynodi'n naill ai Cymraeg 'hanfodol' neu 'ddymunol'. Swyddi i'w hystyried yn 'hanfodol' os nad oes siaradwr Cymraeg yn cael ei gyflogi yn y tîm hwnnw neu os yw rheolwyr yn gweld bod angen mwy o gapasiti dwyieithog.	Strategaeth Sgiliau Iaith ddiwygiedig yn amlinellu'r polisi recriwtio i gael ei llunio erbyn mis Mawrth 2018	Cyngor Bro Morgannwg	Pob swydd i fod o leiaf yn rai Cymraeg 'dymunol'. Bwriedir cynnal cynllun peilot yn y Gwasanaethau Cymdeithasol i dreialu'r Gymraeg fel 'hanfodol' ym mhob swydd. Byddai hyn yn ei gwneud yn ofynnol i'r di-Gymraeg gwblhau'r cwrs Cwrteisi Cymraeg 10 awr.
4.5		Rhoi cyfleoedd i staff wella eu sgiliau ieithyddol	Llunio rhaglen o gyrsiau iaith i ddatblygu sgiliau a hyder siaradwyr a dysgwyr Cymraeg	Cytuno ar raglen hyfforddiant erbyn mis Mehefin 2017	Cyngor Bro Morgannwg	Gall staff fynd i gwrs Dysgu Cymraeg wythnosol yn ystod eu hamser gwaith ac yn rhad ac am ddim; ariennir hyn gan DCYF a Chyngor Bro Morgannwg. Mae 41 o aelodau staff wedi cofrestru ar gyrsiau yn 2020-21 - darperir llawer o'r rhain ar-lein.
4.6		Galluogi staff ac aelodau etholedig i fod yn ymwybodol o hanes a diwylliant y Gymraeg gan gynnwys	Trefnu rhaglen o hyfforddiant Ymwybyddiaeth a Chydymffurfiaeth y Gymraeg a chynnwys cwrs	Cytuno ar raglen hyfforddiant erbyn mis Mehefin 2017	Cyngor Bro Morgannwg	Bydd modiwl Ymwybyddiaeth y Gymraeg newydd yn cael ei gyflwyno yn haf 2021.

		cydymffurfiaeth â deddfwriaeth y Gymraeg	sefydlu i staff newydd			
4.7		Creu amgylchedd sy'n annog mwy o ddefnydd o'r Gymraeg	Creu adnoddau, deunydd hyrwyddo ac effaith weledol sy'n hybu defnyddio'r iaith ac yn meithrin parch a chefnogaeth at ddwyieithrwydd	Parhaus	Cyngor Bro Morgannwg	Datblygwyd bathodynnau ar e-byst Cymraeg i siaradwyr a dysgwyr. Siaradwyr Cymraeg yn gwisgo cortynnau gwddf. Arwyddion drwy'r adeilad yn dangos y croesewir siarad Cymraeg.
4.8		Rhoi cymorth rhyngwyd i siaradwyr a dysgwyr Cymraeg	Defnyddio'r fewnwyd i gyfeirio staff at adnoddau iaith defnyddiol e.e. e-ddysgu, gramadeg ar-lein a gwirwyr sillafu, geiriaduron ar-lein ac adnoddau cyfieithu	Cwblhau rhestr o adnoddau ar-lein erbyn mis Ionawr 2017	Cyngor Bro Morgannwg	Datblygwyd tudalen i ddysgwyr â dolenni i adnoddau a hefyd dudalen i siaradwyr i egluro eu hawliau.
4.9		Rhoi cymorth rhyngwyd i siaradwyr a dysgwyr Cymraeg	Datblygu mewnwyd i gyfeirio staff at gyrsiau Cymraeg a gweithgareddau Cymraeg yn y gymuned	Cwblhau erbyn mis Hydref 2016 a'i ddiweddarau'n gyson	Cyngor Bro Morgannwg; Dysgu Cymraeg y Fro	Gweler uchod. Mae grŵp sgwrsio anffurfiol hefyd ar gyfer dysgwyr
4.10		Normaleiddio defnyddio'r Gymraeg yn y gweithle	Asesu dewisiadau iaith staff mewn perthynas â gweithrediadau mewnol:-	Asesiad i'w gwblhau erbyn mis Mawrth 2017	Cyngor Bro Morgannwg	Gwnaed ymarfer archwilio e.e. arolwg staff Cymraeg i siaradwyr Cymraeg Lle y bo'n bosibl, mae'r holl

			Gohebiaeth; ffurflenni; cwynion; adolygiadau perfformiad; anghenion hyfforddiant; polisiau staff; cyfarfodydd mewnol ac ati			gyfathrebu mewnl yn ddwyieithog.
4.11		Hyrwyddo cynlluniau sy'n dangos yn weledol y croesewir y Gymraeg yn y gweithle	Parhau i ddatblygu mentrau sy'n creu amgylchedd sy'n meithrin y defnydd o'r Gymraeg gan staff e.e. bathodynau, posteri, Cortynnau gwddf, Defnyddio'r logo <i>Cymraeg</i> ar e-byst a'r fewnrwyd, llofnodion e-bost a negeseuon allan o'r swyddfa	Parhaus	Cyngor Bro Morgannwg	Llofnodion e-byst bellach yn dangos yn glir os yw staff yn siarad neu'n dysgu Cymraeg
4.12		Dosbarthu deunydd hyrwyddo'r Gymraeg ar fewnrwyd y staff	Dosbarthu bathodynau, cortynnau gwddf, posteri, creu arbedwyr sgrin dwyieithog a hyrwyddo cyrсияu Cymraeg	Parhaus	Cyngor Bro Morgannwg	Rheolaidd
4.13		Datblygu hyder wrth ysgrifennu Cymraeg	Gosod Cysill a Cysgeir (gwirwyr gramadeg a sillafu Cymraeg) ar	Gosod yr holl becynnau cyfrifiadur wedi'u gosod ac ar waith	Cyngor Bro Morgannwg	Mae hwn wedi'i osod ar bob cyfrifiadur. Mae grant newydd a dderbyniwyd gan y

			gyfrifiaduron ac iPads yr holl staff ac aelodau etholedig	erbyn mis Rhagfyr 2016		gwasanaeth Dysgu Oedolion yn y Gymuned wedi talu am drwydded i'r holl staff allu defnyddio fersiynau wedi'u diweddarau o'r feddalwedd hon.
4.14		Annog staff ac aelodau etholedig i ddefnyddio'r Gymraeg mewn cyfarfodydd a chyflwyniadau mewnol ac allanol	Rhoi hyfforddiant ar sgiliau cyflwyno yn Gymraeg ac ystyried ymarferoldeb darparu cyfleusterau cyfieithu mewn cyfarfodydd mewnol	Llunio rhaglen hyfforddiant erbyn mis Medi 2017	Cyngor Bro Morgannwg	Mae'r holl ohebiaeth gan y Rheolwr Gyfarwyddwr yn ddwyieithog. Mae rhai sesiynau hyfforddi staff mewnol wedi cael eu darparu yn Gymraeg, lle'r oedd cyfleoedd niferus i fynychu ar gael roedd un o'r rhain yn Gymraeg.